

Inzet pedagogisch beleidsmedewerker voor nog betere voorschoolse educatie

Handreiking voor gemeenten

GOAB-ondersteuningsteam, juli 2020

Auteur: Heleen Versteegen (Sardes)

GOAB
kansen voor kinderen

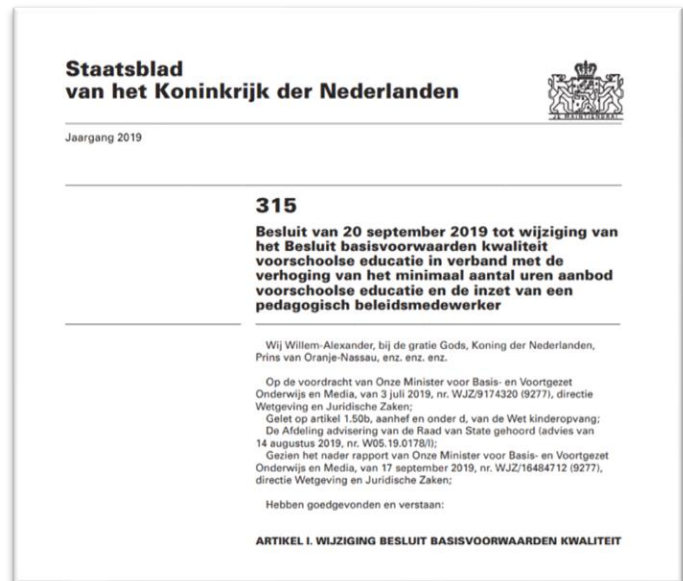
Inhoud

Inhoud	3
Inleiding.....	2
1 Toelichting besluit	3
2 Spelregels	4
3 Vormen.....	5
4 Hoe organiseer je het?	6
5 Tijdslijn.....	9
Bronnen.....	11

Inleiding

Vanaf januari 2022 zijn alle kindercentra die voorschoolse educatie aanbieden verplicht om een pedagogisch beleidsmedewerker in de voorschoolse educatie te zetten. Het doel is de kwaliteit van de voorschoolse educatie op locatie te verhogen door de uitvoering van kwaliteits-verhogende beleidsmaatregelen en/of het coachen van pedagogisch medewerkers.

Dit [besluit](#) van 20 september 2019 is een aanvulling op de eerder genomen maatregel in de wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) ter verhoging van de kwaliteit van de kinderopvang. Ook daar is sinds 1 januari 2019 een pedagogisch beleidsmedewerker kinderopvang verplicht.

Deze handreiking heeft het GOAB-consortium geschreven om gemeenten te ondersteunen bij de invoering van het besluit van september 2019 gericht op de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker in de voorschoolse educatie (ve). Door *tijdig* daarover in gesprek te gaan met de opvangorganisaties, is er genoeg tijd om de juiste keuzes te maken in bijvoorbeeld de begroting, kwaliteitszorg, doorgaande lijn en om een plan te maken voor het aantrekken van personeel en opleiden van het huidige personeel.

In deze handreiking zijn opgenomen:

1. *Toelichting besluit: **Waarom deze maatregel?***
2. *Spelregels: **Wat zijn de afspraken waar we aan moeten voldoen?***
3. *Vormen: **Hoe zet je de pedagogisch beleidsmedewerker ve in? En wat zijn de taken?***
4. *Hoe organiseer je het? **Hoe gaan we het regelen met elkaar?***
5. *Tijdslijn: **Welke stappen moet de gemeente en de kindercentra doorlopen om in 2022 het besluit te hebben ingevoerd in de gemeente?***

Corona – en prioritering, d.d.

Bij het schrijven van deze handreiking waren we ons nog niet bewust van de verstreckende gevolgen die wij op dit moment allemaal ondervinden door de verspreiding – en naar wij hopen ook het afremmen - van het coronavirus. Wij realiseren ons dat er op dit moment andere prioriteiten zijn, die nu spelen en absoluut voorrang hebben. De suggesties die in deze handreiking staan en het tijdpad staan hoogstwaarschijnlijk op dit moment voor de meeste gemeenten en houders on hold. De informatie biedt u alvast houvast voor verdere uitrol op een moment dat het weer opportuun is voor de gemeente en de houders.

1 Toelichting besluit

Waarom deze maatregel?

De pedagogisch medewerker (pm'er) die dagelijks met de kinderen en ouders werkt, heeft een belangrijke taak in de stimulering van de ontwikkeling van kinderen. En al helemaal als het gaat om doelgroepeuters. Afgelopen tijd is veel aandacht uitgegaan naar de rol en kwaliteiten van de pm'ers die werken in de voorschoolse educatie, oftewel: de beroepskrachten ve. Daarmee hebben we veel verantwoordelijkheid gelegd op de schouders van deze beroepskrachten ve. Vanaf 2017 geldt voor deze beroepskrachten een verhoogde taaleis en een aanscherping van de eisen aan de scholing. Kindercentra met een aanbod aan voorschoolse educatie werden verplicht om voorschoolse educatie op te nemen in het pedagogisch beleidsplan en het opleidingsplan aan te scherpen.

Het besluit van 20 september 2019 en hier mee de wettelijke verplichting biedt gemeenten en houders van kindercentra een breder kader om maatregelen te treffen om de kwaliteit van voorschoolse educatie verder te verstevigen:

- Ten eerste de verhoging van het minimaal aantal uren aanbod voorschoolse educatie naar 960 uur voor doelgroepeuter van 2,5 tot 4 jaar – per 1 augustus 2020
- **Ten tweede de inzet van een pedagogische beleidsmedewerker van 10 uur per doelgroepeuter, per locatie, per jaar – per 1 januari 2022**

De komende tijd kunnen gemeenten samen met de houders van de kindercentra afspraken maken over de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker ve. Deze handreiking is een toelichting op de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker ve¹, dus het tweede aspect van het besluit.

Meerdere onderzoeken laten zien dat de inzet van een medewerker op hbo-niveau een positieve invloed heeft op de kwaliteit van voorschoolse educatie en daarmee op de ontwikkeling van doelgroepeuters. De medewerkers op hbo-niveau zorgen voor een versterking van ouderbetrokkenheid, verbetering educatief-pedagogisch handelen en dragen in grote mate bij aan de kwaliteitsontwikkeling van voorschoolse educatie op de werkvloer. Daarnaast vormen zij een schakel tussen het gemeentelijk beleid, het beleid van de kinderopvangorganisatie en de uitvoering op de werkvloer.

Of zoals een beleidsmedewerker van een kinderopvang organisatie het uitlegt: “De hbo'er zorgt ervoor het vuurtje brandend te houden en telkens weer scherp te maken: waar doen we het ook alweer voor, waar werken we aan en waarom? En zo het niveau van de voorschoolse educatie een stapje hoger brengen; dat is een grote meerwaarde”.

Door vroeg te investeren in hoge kwaliteit voorschoolse educatie voor doelgroepeuters, kunnen we kansengelijkheid bevorderen. Immers op deze wijze kunnen we de startpositie van doelgroepeuters in het basisonderwijs verbeteren. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is een goede implementatie van kwaliteitsverhogende maatregelen. De inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker ve kan hier aan bijdragen.

¹ In deze handreiking verwijzen wij met een 'zij' naar de pedagogisch beleidsmedewerker; uiteraard betreft het niet altijd een vrouw. Verder onderscheiden we de pedagogisch beleidsmedewerker ko (voor de uitvoering van IKK) en de pedagogisch medewerker ve ingezet voor voorschoolse educatie binnen het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB). Beide taken (voor ve en ko) kunnen door en dezelfde medewerker worden uitgevoerd.

2 Spelregels

Wat zijn de afspraken waar we aan moeten voldoen?

In het besluit van 20 september 2019 zijn de verplichtingen voor de gemeenten beschreven wat betreft de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker in de voorschoolse educatie. Dit zijn de spelregels:

- *Doel besluit:* verhogen van de kwaliteit van het aanbod van voorschoolse educatie
- *Norm:* inzet pedagogisch beleidsmedewerker voor 10 uur per doelgroeppeuter (peildatum op 1 januari) per locatie per jaar
- *Profiel:* hbo werk- en denkniveau, gelijk aan de eisen zoals gesteld in de Wet IKK en zoals ze zijn uitgewerkt in de CAO Kinderopvang en de CAO Sociaal werk.
- *Opleiding:* hbo-, wo- en associate degree-opleidingen gericht op de ontwikkeling van kinderen en de manier waarop die ontwikkeling zo optimaal mogelijk kan worden ondersteund. Zie hiervoor de lijst Branche erkende [Scholing](#) voor Pedagogisch beleidsmedewerker/coach. MBO4-diploma aangevuld met een branche-erkende opleiding is ook mogelijk.

De norm van 10 uur betreft een *rekenregel*. Het is dus niet zo dat de werkzaamheden van de pedagogisch beleidsmedewerker één op één zijn terug te brengen op 10 uur per doelgroepkind. Het totaal aantal voorgeschreven uren per locatie mag door de opvangorganisatie naar eigen inzicht worden ingezet, zolang de inzet gericht is op kwaliteitsverbetering van de beroepskrachten en het aanbod van de ve op de groepen waar doelgroepkinderen aan deelnemen.

In het besluit is het takenpakket van de pedagogisch beleidsmedewerker ve als volgt omschreven:

- 1 totstandkoming en implementatie pedagogisch beleid of
- 2 coaching van beroepskrachten voorschoolse educatie.

De houder beschrijft in het **pedagogisch beleidsplan** op welke wijze de pedagogisch beleidsmedewerker ve er voor gaat zorgen dat het doel wordt bereikt (namelijk: verhogen van de kwaliteit van de pm'ers en van het pedagogisch beleid en daarmee van de voorschoolse educatie). Deze beschrijving is vanaf 1 januari 2022 verplicht opgenomen in het beleidsplan van de kinderopvangorganisatie.

De kinderopvang werkt sinds 1 januari 2019 al met een pedagogisch beleidsmedewerker/coach ter versterking van het pedagogisch beleid en - praktijk in de kinderopvang vanuit de wet IKK. De inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker in de voorschoolse educatie komt boven op de inzet vanuit IKK en richt zich specifiek op kwaliteitsverhoging van de voorschoolse educatie. Deze pedagogisch beleidsmedewerker wordt gefinancierd via het GOAB. Gemeenten en houders kunnen in samenspraak zelf bepalen of ze de taken van de pedagogisch beleidsmedewerker ve en ko combineren of dat zij daar aparte functies van maken.

Suggesties

De opname in het pedagogisch beleidsplan dwingt de (opvang)organisaties ook na te denken over de positionering van de functie en de werkzaamheden in de organisatie. Het geeft de gemeente informatie over de wijze waarop de functie van pedagogisch beleidsmedewerker ve invulling krijgt.

3 Vormen

Hoe zet je de pedagogisch beleidsmedewerker ve in? En wat zijn de taken?

Er zijn verschillende rollen en taken te onderscheiden in het werk van de pedagogisch beleidsmedewerker. Zolang de werkzaamheden maar gericht zijn op kwaliteitsverbetering van het aanbod voorschoolse educatie. Gemeenten kunnen de nadere inkleuring van de functie geheel overlaten aan de organisaties zelf of daar meer of minder sturende afspraken over maken op gemeentelijk niveau en dit vastleggen in de subsidieverordening.

De inzet van een medewerker is als volgt:

1 *Beleidsfunctie* (boven formatief)

De pedagogisch beleidsmedewerker zorgt voor een vertaling van het gemeentelijk- en organisatie beleid naar handelingsadviezen aan de pm'ers,

2 *Coach van pm'er* (boven formatief)

De pedagogisch beleidsmedewerker coacht de pm'ers door te observeren en coachende gesprekken te voeren met pm'ers individueel of als team

De coach-functie kan ook formatief ingevuld:

Deze medewerker heeft dan wel een ve-opleiding nodig. De pedagogisch beleidsmedewerker werkt mee op de groep én draagt met haar inzet bij aan een verbeterde kwaliteit.

Voorbeelden van taken die vallen onder de genoemde rollen zijn:

- bewaken van doelen per kind, groep, locatie (opbrengstgericht werken)
- organiseren van de doorgaande lijn (en de warme overdracht), versterken ouderbetrokkenheid
- coördineren van externe zorg zoals kinderfysiotherapeut, een logopedist of het wijkteam
- pedagogisch beleid vertalen naar handelingsadviezen aan de pm'ers op de werkvloer
- coaching en intervisie bieden aan de pm'ers
- coaching on the job: tijdens het werken met kinderen vervullen de meewerkende coach een voorbeeldrol en laten zelf zien welk pedagogisch didactisch handelen gewenst is ('modellen')

Suggesties

Een pedagogisch beleidsmedewerker is niet gehouden aan één bepaalde rol, maar kan de rollen en taken ook combineren. De (opvang)organisaties moeten daar keuzes in maken en deze vastleggen in een heldere **profielomschrijving**. Dit zal bijdragen aan een goede positionering van de pedagogisch beleidsmedewerker ve ten opzichte van de pedagogisch medewerkers en de managers (en de pedagogisch beleidsmedewerker ko – wanneer dit twee functies zijn). In gemeenten waar de pedagogisch beleidsmedewerkers ve vanuit een gemeentelijke aanpak werken, ligt het voor de hand om één gemeentelijk profiel vast te stellen.

Op gemeentelijk niveau is het sowieso verstandig om met elkaar te bespreken waarin de pedagogisch beleidsmedewerker ve voor het onderwijsachterstandenbeleid 'het verschil' moet maken. Blijf samen steeds het doel van voorschoolse educatie en het doel van het besluit voor ogen houden. De nieuwe functie dient direct en indirect bij te dragen aan het neerzetten van een sterke pedagogisch-educatieve omgeving waarin kinderen met (risico op) achterstanden zo goed mogelijk worden voorbereid op de basisschool. Het kan bijvoorbeeld zinvol zijn een **gezamenlijke jaarlijkse focus vast te stellen, gericht op een specifiek kwaliteitsaspect van voorschoolse educatie** (denk aan zicht op ontwikkeling, ouderbetrokkenheid, of een soepele overgang naar de basisschool).

Een richtlijn voor de invulling van de taken van de pedagogisch beleidsmedewerker vormen de kwaliteitsgebieden ve van het [onderzoekskader](#) (bijlage 5) van de Inspectie van Onderwijs. In sommige gemeenten zijn er al hbo'ers werkzaam in de ve, veelal met een breder takenpakket. Zij zijn 'specialist jonge kind', 'coach passende kinderopvang', 'aandachtsfunctionaris' of 'lb'er jonge kind'.

Breng in beeld wat de taken zijn van de huidige hbo'er en bekijk of dit past binnen het profiel van een pedagogisch beleidsmedewerker ve en de bekostiging vanuit het GOAB budget. Voor de pedagogisch beleidsmedewerkers ko die al bij alle houders in dienst zijn geeft dit document ook richting aan de speciale aandacht voor ve.

4 Hoe organiseer je het?

Hoe gaan we het regelen met elkaar?

Er zijn verschillende organisatievormen om de pedagogisch beleidsmedewerkers te laten werken aan verbetering van de kwaliteit van ve in de gemeente. De basis is dat de houder verantwoordelijk is voor het personeel op de groepen van het kindcentrum, maar het kan voorkomen dat een medewerker ook voor andere locaties of houders werkt.

Combinatie met IKK

De taken die horen bij IKK en die van GOAB kunnen gecombineerd aangeboden worden door één persoon of juist belegd worden bij verschillende personen. Kijk [Hier](#) voor meer informatie over de IKK-coach/ beleidsmedewerker.

Eisen aan de pedagogisch beleidsmedewerker in ve en ko

	pedagogisch beleidsmedewerker (ve)	pedagogisch beleidsmedewerker (ikk)
Uren	<p>Rekenformule is: 10 uur per doelgroepeuter per locatie per jaar (peildatum 1 januari)</p> <p>Ureninzet is flexibel binnen de locatie en mag verschillen per ve-groep</p>	<p>Rekenformule per houder: (50 uur x het aantal geregistreerde kindercentra op 1 januari) + (10 uur x aantal fte pedagogisch medewerkers).</p> <p>Ureninzet flexibel per houder: geen minimum per locatie, groep of beroepskracht.</p>
Opleidingseisen	<p>Landelijke kwalificatie-eisen pedagogisch-beleidsmedewerker.</p> <p>hbo werk- en denkniveau (ook mbo 4 met aanvullende scholing volstaat). De exacte eisen zijn te vinden in de functieboeken van de cao's: www.kinderopvang-werkt.nl van FCB</p> <p>Inzet als meewerkend coach: voldoen aan kwalificatie-eisen beroepskracht (pm'er)</p> <p>Plus (opleidings)eisen die voor de beroepskracht voorschoolse educatie gelden: artikel 3</p>	
Taken	<p>Twee taken: beleidsontwikkeling en/of coaching, gericht op kwaliteitsverhoging aanbod voorschoolse educatie.</p>	<p>Twee taken: beleidsontwikkeling en coaching pm'ers. Het aantal te besteden uren is hier aan gekoppeld. Namelijk 50 uur per locatie voor beleidswerk en 10xfte voor coaching.</p> <p>Mogelijkheid om taken in een of in twee functies te beleggen.</p> <p>Vereiste is wel dat iedere pm'er jaarlijks coaching ontvangt.</p>
Dienstverband en inschaling	<p>Vastgelegd in CAO Kinderopvang en CAO Sociaal Werk.</p> <p>Boven formatieve en formatieve constructies mogelijk.</p> <p>In het CAO is er dus geen verschil aangebracht tussen IKK en VE.</p>	

Organisatievormen

Er zijn verschillende organisatievormen om de functie van *pedagogisch beleidsmedewerker* te brengen. Mogelijke organisatievormen zijn:

1. De pedagogisch beleidsmedewerker is in dienst van één opvangorganisatie en verricht alleen voor deze opvangorganisatie werkzaamheden.
2. De pedagogisch beleidsmedewerker van een (grote) opvangorganisatie is voor een paar uur ingehuurd om ook werkzaamheden te verrichten voor andere (kleinere) opvangorganisaties. De uren inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker is contractueel goed vastgelegd bij de afnemende organisatie en er is gezorgd voor een inschrijving in het personeelsregister kinderopvang (PRK).
3. De pedagogisch beleidsmedewerker wordt ingezet vanuit van een expertisecentrum, welzijnsorganisatie of samenwerkingsverband en verricht werkzaamheden voor verschillende opvangorganisaties. De uren inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker is contractueel goed vastgelegd bij de afnemende organisatie en een inschrijving in het PRK is geregeld.
4. De pedagogisch beleidsmedewerkers zijn in dienst van de opvangorganisaties, maar er is wel een gemeentelijk aanbod van intervisie/ kennisgemeenschap/ professionalisering. Het werk van de pedagogisch beleidsmedewerker kan ook worden gekoppeld aan een kwaliteitskader GOAB dat is vastgesteld in een gemeentelijke werkgroep/ stuurgroep OAB

Suggesties

Afhankelijk van de situatie in de gemeente kunnen er verschillende afwegingen spelen in de keuze voor één van de organisatievormen:

Ad 1. De landelijke opvangorganisaties of grote opvangorganisaties hebben meestal zelf voldoende volume om deskundige mensen aan te trekken die het besluit kunnen uitvoeren.

- ✓ Door gebruik te maken van interne medewerkers kunnen zij goed aansluiten op de eigen missie en visie van de organisatie.
- ✓ Dat hoeft niet persé afstemming op het gemeentelijk ve-beleid in de weg staan, maar het vormt wel een aandachtspunt
- ✓ Past goed bij de invulling van de taak: totstandkoming en implementatie pedagogisch beleid

Ad 2. Zeker voor kleinere gemeenten en opvangorganisaties met weinig locaties of éénpitters is dit een geschikte oplossing:

- ✓ Hou er rekening mee dat niet alle organisaties ervoor voelen om gebruik te maken van een pedagogisch beleidsmedewerker die ook bij andere kindercentra aan het werk is. En vice versa: of liever niet hun medewerker uitlenen. Opvangorganisaties werken immers zorgvuldig aan hun positionering. Een pedagogisch beleidsmedewerker die vanuit een andere opvangorganisatie werkt en/of bij meerdere opvangorganisaties aansluit kan de unieke positionering van de organisaties door kruisen. Ook visie en werkwijzen van organisaties en personen (!) sluiten niet zonder meer aan op de ideeën van de ontvangende opvangorganisatie.
- ✓ Aan de andere kant biedt deze constructie het perspectief voor de beide organisaties om van elkaar te leren en zodoende de kwaliteit te verbeteren.
- ✓ Past goed bij de invulling van de taak: coaching van beroepskrachten voorschoolse educatie

Ad 3. Een gezamenlijke pool van coaches ve sluit goed aan bij gemeenten en opvangorganisaties waar een krachtig gemeentelijk ve-beleid is opgezet en een goede samenwerking is vormgegeven.

Het kan ook een praktische oplossing zijn voor gemeenten waar meerdere kleinere opvangorganisaties voorschoolse educatie bieden.

- ✓ In een gezamenlijke pool kunnen de pedagogisch beleidsmedewerkers zich gemakkelijk specialiseren in het aanbod voorschoolse educatie: de begeleiding en coaching van ve vraagt ook om specifieke kennis en vaardigheden die niet iedere ko-pedagogisch beleidsmedewerker bezit. Het accent zal eerder liggen op de uitvoering van gemeentelijke aanpak ve, waardoor er in een gemeente een gezamenlijke aanpak kan ontstaan.

- ✓ Zo'n gezamenlijke aanpak zal niet altijd even goed aansluiten bij de identiteit van de individuele kindercentra.
- ✓ Past goed bij de invulling van de taak: coaching van beroepskrachten voorschoolse educatie en minder goed bij totstandkoming en implementatie pedagogisch beleid

Ad 4. Deze vorm vraagt om commitment van de opvangorganisaties om aan gezamenlijke professionalisering deel te nemen. Gemeenten waar een actieve ve-werkgroep / oab-beleidsgroep actief is, kunnen hier op sturen.

Financiering

De financiering van de pedagogisch beleidsmedewerker-ve is opgenomen in het budget dat de gemeente ontvangt voor de uitvoering van het [GOAB-beleid](#). In de huidige bekostigingswijze² is al rekening gehouden met de uitbreiding naar 960 uur en de meerkosten van de 10 uur inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker per doelgroepkind.

Voor de verantwoording van de ureninzet van de pedagogisch beleidsmedewerker moet de houder jaarlijks het aantal doelgroepkinderen per locatie vaststellen gebaseerd op de peiling op 1 januari. De registratie op 1 januari is bij de (meeste) kinderopvangorganisaties al ingeregeld in het administratiepakket.

De verwachting is dat per kinderopvangorganisatie het aantal doelgroepkinderen per jaar redelijk constant is.

Suggesties

De financiering van de pedagogisch beleidsmedewerkers-ve is afhankelijk van de manier waarop de bekostigingssystematiek is georganiseerd in de gemeente. We benoemen een aantal mogelijkheden:

- De bekostiging van de pedagogisch beleidsmedewerker is opgenomen in de uurprijs
- De gemeente subsidieert de organisatie waar de pedagogisch beleidsmedewerker in dienst is
- De gemeente betaalt de uitvoerende organisatie (bijvoorbeeld het expertisecentrum of kinderopvangorganisatie) voor de bekostiging van de pedagogisch beleidsmedewerkers
- De gemeente stelt een apart budget ter beschikking om gezamenlijke professionalisering op te tuigen (bijvoorbeeld in een kennisgemeenschap)

De salariëring van de pedagogisch beleidsmedewerkers zal variëren, afhankelijk van ervaring. Ook de krapte op de arbeidsmarkt kan meespelen. Een hbo'er kan bijvoorbeeld in het onderwijs dikwijls meer verdienen. Het is een uitdaging voor de kinderopvang om deze functie aantrekkelijker te maken dan een hbo-positie in het onderwijs.

In gemeenten waar al een hbo'er werkt ten behoeve van voorschoolse educatie, kan het voorkomen dat deze werkt volgens de 'oude norm' van 4 uur per groep per week. De urennorm van 10 uur per jaar per doelgroepkind zal daar in veel gevallen onder komen. Start daarom tijdig met besluitvorming over handhaven van de oude norm of het invoeren van een nieuwe norm.

Opleidingsplan

Houders (al dan niet in samenspraak met gemeenten) kunnen voor de invulling van de functie van pedagogisch beleidsmedewerker, nieuwe medewerkers aannemen of zij kunnen kijken of zij het huidige personeel kunnen opleiden. Zowel voor nieuw als voor huidig personeel is een gericht opleidingsplan van belang. Door nu te starten met een meerjarenopleidingsplan kan worden geanticipeerd op de ingangsdatum van 1 januari 2022 en voldoende medewerkers worden opgeleid.

² Tot 2022 is de OAB-bekostiging nog in een overgangsregeling: in 2022 ontvangen de gemeenten het volledige budget volgens de nieuwe bekostigingssystematiek (waarin rekening is gehouden met uitbreiding van uren en inzet pedagogisch beleidsmedewerker ve).

(Aspirant) werknemers hebben de komende jaren de kans om aan de eis van gevolgdde scholing te voldoen. Pedagogisch medewerkers (mbo4) kunnen een Associate degree behalen, of een door de branche goedgekeurde opleiding voor pedagogisch coach / beleidsmedewerker volgen (overzicht van [opleidingsmogelijkheden](#)). Gemeenten bepalen zelf welke rol zij hierin willen spelen: je kan dit volledig overlaten aan de uitvoerende opvangorganisaties, of daar op meer of mindere mate actief op sturen. Bijvoorbeeld door contact te zoeken met een opleidingsinstituut en een gezamenlijk plan op te stellen. Of dit proces te monitoren in een werkgroep oab/vve.

Verankeren in GOAB-beleid

Om ervoor te zorgen dat de pedagogisch beleidsmedewerker-ve succesvol bijdraagt aan kansengelijkheid, is het aan te raden om te zorgen voor verankering in het GOAB-beleid. Daar zijn verschillende mogelijkheden voor, we zetten ze op een rij:

- Gemeentelijke afspraken maken over de rollen en taken. Er kunnen daar gezamenlijke keuzes in worden gemaakt, door bijvoorbeeld in een bepaalde periode extra aandacht te besteden aan ouderbetrokkenheid, doorgaande lijn of opbrengstgericht werken
- Bepalen van positionering. Er kan gekozen worden voor een gemeentelijke aanpak; uitvoering neerleggen bij de opvangorganisaties zodat de pedagogisch beleidsmedewerker onderdeel is van de kindercentra; of een hybride vorm waarbij deels gemeentelijke aanpak (bijvoorbeeld scholing) en het deels overlaten aan de organisaties (zie bladzijde 6 en 7).
- Werken met een gezamenlijk kwaliteitskader: Samen met de partners kan de gemeente een gezamenlijk kwaliteitskader (laten) opstellen en afspraken maken over de rol van de pedagogisch medewerker in het werken met het kwaliteitskader in de dagelijkse praktijk.
- Gezamenlijke professionalisering: Een gezamenlijke professionalisering van de pedagogische beleidsmedewerkers in de gemeente, bijvoorbeeld in een kennisgemeenschap, zorgt voor verbinding tussen de verschillende kinderopvangorganisaties en zorgt voor een meer eenduidige uitvoering van het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid.
- Monitoren en evalueren van gemeentelijke doelen: Enerzijds om zicht te houden op de ontwikkelingen en resultaten. Tegelijkertijd is het ook een goede basis voor de pedagogisch beleidsmedewerker om de beleidsfunctie uit te oefenen.

5 Tijdslijn

Welke stappen moet de gemeente en de kindercentra doorlopen om in 2022 het besluit te hebben ingevoerd in de gemeente?

Deze tijdslijn zal door alle druk die ontstaat door het coronavirus er anders uit gaan zien. Hiermee staat de planning niet persé onder druk. Belangrijkste op dit moment is om in beeld te hebben welke medewerkers een opleiding moeten volgen, willen zij voor de functie van pedagogisch beleidsmedewerker-ve in aanmerking komen.

In deze tijdslijn staan de noodzakelijke acties die gemeente en kindercentra moeten ondernemen. Bij wie het initiatief ligt en wie er verantwoordelijk voor de uitvoering en de resultaten is, is afhankelijk van de manier waarop het georganiseerd is. Bij een aantal acties daarvan ligt vanzelfsprekend het initiatief bij de gemeente. Deze zijn **blauw** gekleurd.

Voorjaar 2020

- ✓ **Verkennde gesprekken met ve-organisaties over spelregels, rollen en taken, organisatievormen, financiering en inbedding in GOAB**
- ✓ **In beeld brengen van huidige benutting van hbo'ers in de kinderopvang (IKK) en ve (eventueel in combinatie met passende kinderopvang – zorg en vve)**

- ✓ Opleidingsplan opzetten: met een tweejarige scholing kunnen mbo+ medewerkers worden opgeleid tot pedagogisch beleidsmedewerkers
- ✓ Inschatting maken over inzet aantal uren pedagogisch beleidsmedewerker-ve per kinderopvangorganisatie op basis van aantallen doelgroepkinderen

Najaar 2020

- ✓ Is in de huidige subsidieregeling de bekostiging van de pedagogisch beleidsmedewerker-ve al meegenomen op basis van bovenstaande inschatting (zit het bijvoorbeeld in de uurprijs of is er een extra budget voor gereserveerd)
- ✓ Afspraken maken over (aanpassen van) de subsidieregeling
- ✓ (Eventueel) afspraken over profiel, inzet, bekostiging en organisatie – ook bespreken wat niet bij de functie hoort
- ✓ Bekijken of de inzet/taken/opleidingen van huidige hbo'ers past binnen de regelgeving rondom pedagogisch beleidsmedewerker: sluit dit aan op de rollen en taken van een pedagogisch beleidsmedewerker? Hoe ziet het totaal plaatje eruit in de begeleiding van de voorschoolse educatie?

Voorjaar 2021

- ✓ Uitzetten van vacature voor pedagogisch beleidsmedewerker

Zomer 2021

- ✓ Afspraken over de inzet van de pedagogische beleidsmedewerker onderdeel maken van gemeentelijk kwaliteitskader
- ✓ Regelen van intervisie en scholing (als nodig):
 - De gemeente organiseert en betaalt organisatie-overstijgende scholing en intervisie en/of
 - De organisaties bepalen zelf welke scholing zij inzetten al dan niet door de gemeente gesubsidieerd

Najaar 2021

- ✓ Opname in pedagogisch beleidsplan per organisatie
- ✓ Opname in monitor
- ✓ Opzet bepalen voor evaluatie implementatie

1 januari 2022: datum van inwerkingtreding

Bronnen

Beschrijving van de leeswijzer is gebaseerd op de volgende rapporten en bronnen:

Sardes, *Inventarisatie hbo-geschoolde beroepskrachten in de vve. Van pilot in de G37 naar landelijke verplichting* (2018).

Sardes, *De inzet van hbo-geschoolde beroepskrachten in de vve. Inventarisatie bij middelgrote en kleine gemeenten* (2019).

Slot&Leseman, PACT. *Investeren in kinderen van 0-12 jaar. Bevindingen uit de wetenschap* (2019).

Inspectie van het Onderwijs, *Eindrapportage monitor kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie in de 37 grote steden in 2015/2016* (2017).

Besluit van 20 september 2019 tot wijziging van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie in verband met de verhoging van het minimaal aantal uren aanbod voorschoolse educatie en de inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker (2019)

Informatie over IKK: www.veranderingenkinderopvang.nl/kwaliteit

Uit onderstaande onderzoeken komt de positieve invloed van de hbo'er op de voorschoolse educatie naar voren:

Melhuish et al., *A review of the research on the effects of early childhood education and care (ECEC) on development* (2015)

Slot et al. *Associations between structural quality and process quality in Dutch early childhood education and care* (2015)

Veen & Leseman, Pre-COOL cohortonderzoek. *Resultaten over de voorschoolse periode* (2015)

Slot et al. *Measurement properties of the CLASS Toddler in ECEC in The Netherlands* (2017)

Slot, *Literature review Early Childhood Education and Care quality: relations between structural characteristics at different levels and process quality.* (2018),

Universiteit Twente, *Pilot startgroepen voor peuters* (2016) en Oberon, *Implementatie-onderzoek startgroepen peuters. Eindrapportage: verslag van de derde en laatste meting* (2015).

Colofon

Titel	Pedagogisch beleidsmedewerker voor betere voorschoolse educatie
Auteur	Heleen Versteegen (Sardes)
Versie	2
Datum	3-7-2020
Project	GOAB-traject

GOAB
kansen voor kinderen

